ŞEFİ BİN MATİ’

Tabiîn devrinde Mısır’da yetişen hadîs âlimlerinden. Adı, Şefî’ bin Mâti’ bin Abdullah el-Esbahî’dir. Ebû Osman, Ebû Sehl ve Ebû Ubeyd el-Mısrî künyeleri ile anılmıştır. Eshâb-ı kiram ile görüştü, onlardan ilim alıp rivâyetlerde bulundu. 105 (m. 723) yılında vefât etti. Eshâb-ı kiramdan olduğu da söylendi ise de, bu rivâyet zayıftır.

Hadîs ilminde büyük âlim ve rivâyetlerinde sika (güvenilir, sağlam) bir râvidir. Resûlullah efendimizden mürsel olarak hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Eshâb-ı kiramdan Abdullah bin Ömer, Abdullah bin Âs ve Ebû Hüreyre’den (r.anhüm) ilim alıp, hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Kendisinden de, oğlu Hüseyin, Ukbe bin Müslim, Ebû Kubeyl, İbni Hânî, Eyûb bin Beşîr, Ebû Hânî Hamîd bin Hânî ve daha pekçok âlim hadîs-i şerîf rivâyetinde bulundular. Nesâî, Iclî ve İbn-i Hibbân, onun sika bir râvi olduğunu haber, verdiler. İbn-i Yûnus da, “O, âlim bir zât olup hikmet sahibi idi” dedi ve şöyle İlâve etti. “Biz, bir gün Abdullah bin Amr ile oturuyorduk. Şefi geldi ve size gelen Abdullah, bizim bildiğimiz kimselerin en âlimidir.” İbn-i Sa’d da: “O, çok hadîs-i şerîf rivâyet edenlerdendir. Yezîd bin Abdülmelik’in hilâfeti zamanında Mısır’da vefât, etti” dedi. Hişâm’ın halifeliği zamanında Mısır’da vefât ettiğini

bildirenlerde oldu. Ya’kûb bin Süfyân, onun Mısırlı sika râvilerden olduğunu bildirdi.

Şefi bin Mâti’ hazretlerinin pek kıymetli ve hikmetli sözleri vardır. Buyurdu ki: “Çok konuşan, çok hatâ yapar.” “Hatâyı terk etmek, tövbe yapılmasını istemekten daha kolaydır.”

Onun rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîf şöyledir:

“Dört şey vardır ki, Cehennemdekilere bile eziyet verirler: Cehennemliklerin ba’zısı ba’zısına şöyle der: Bunlara ne oluyor ki, kendilerinde bulunan şeylerle bize eziyet veriyorlar? Bunlardan birisi ateşten bir tabutun içinde kilitlidir. Birisinin bağırsakları dışarı çıkmıştır. Diğer birisinin ağzından irin ve kan akmaktadır. Diğeri de etini yemektedir. Ateşten tabut içindekine: “Bize eziyet vermene sebep olan bu hâl nedir?” denir. O da cevâbında: “Üzerimde insanların haklarının bulunmasıdır” der. Bağırsakları dışarı çıkmış olana: “Bize eziyet veren bu hâline sebep nedir?” diye sorulunca, o da: “Helada üzerime idrar sıçramasına ehemmiyet vermiyor ve onu yıkamıyordum” der. Ağzından irin ve kan akana, aynı soru sorulunca, o da “Cima’ etmekten zevk aldığım gibi müstehcen ve fuhuş konuşuyordum” der. Kendi etini yiyene: “Senin bize eziyet veren bu hâline sebep nedir?” diye sorulunca, O da “Buna sebep, gıybet etmek sûretiyle insanların etini yememdir” diye cevap verir.”

¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾

1) Hilyet-ül-evliyâ cild-5, sh. 166

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-4, sh. 360